

Planera och förbereda evenemang – ställa in dem efter förberedelserna

Finlands Bageriförbunds årsmötes-evenemang, Bagardagarna, ordnades 13.8–15.8.2021 på Fiskartorpet i Helsingfors. På grund av coronanyheter under föregående veckor minskade evenemanget från över 400 deltagare till cirka 100 deltagare. Trots att inga officiella hinder för att ordna Bagardagarnas evenemang fanns beslutade sig Bageriförbundets styrelse för att ställa in bland annat leverantörernas branschutställning. Nya coronabegränsningar fastställda av myndigheter trädde i kraft först veckan efter evenemanget. Inställningen i augusti 2021 var att en ansvarig evenemangsorganisatör i Finland är en aktör som inte organiserar särskilt många evenemang. Förbundets styrelse beslutade ändå att de personer som vill anlända till Helsingfors för att fira årsmötesveckoslutet skulle ha en möjlighet att göra detta. Det var bra att man gjorde så. Enligt feedback som vi fått var de mer småskaliga Bagardagarna en succé, de som kom såg ut att trivas bra och coronan besökte inte ”de vaccinerades fest”. Bageriförbundets kontors och Etelä-Suomen Leipomoyrittäjät:s gemensamma förberedelsearbete, som tagit ett och ett halvt år, gick tyvärr mestadels förlorat och avbeställningskostnader för evenemangen återstod för Bageriförbundet att betala.

Det är självklart irriterande att Bagardagarna har blivit mer småskaliga än vad som planerats, när jag vet att många människor har ansträngt sig mycket inför evenemanget och använt mycket av sin egen fritid för förberedelsearbetet. Men jag kan bara föreställa mig hur det kändes för de människor som förberedde Helsingfors festveckor, när det på grund av de nya coronabegränsningarna ”bara fanns en smula kvar av festveckorna”, som man konstaterade i artikeln om ämnet i Helsingin Sanomat 23.8.2021.

Stuba Nikula, verkställande direktör för festveckornas Evenemangsstiftelse, konstaterade i samma artikel i Helsingin Sanomat om inställningar av festveckorna: ”Det känns som om jag var en politisk fånge under Stalins förföljelser. På förmiddagen grävde man ett dike och på eftermiddagen fyllde man igen samma dike. Samma sak upprepades följande dag. På detta sätt lyckades man så småningom bryta ner fångarnas psyke.” Det ovannämnda påståendet beskriver väl frustrationen inför myndigheternas verksamhet inom evenemangsbranschen. Enligt artikeln i Helsingin Sanomat: ”Cirka tusen människors arbetsinsatser gick förlorad eller användes inte. Sammanlagt cirka 600 konstnärer hade förberett 200 presentationer. När man tar med cirka 150–200 andra anställda, från ordningsvakter till ljudtekniker och chaufförer, börjar man förstå hur mycket kunnande som krävdes för evenemanget”. Enligt artikeln förorsakade festveckorna 2,5 miljoner euro i kostnader*. Dessa ska festveckorna ansöka om från arbets- och näringsministeriet med stöd av evenemangsgarantin.

Kommentarer av verkställande direktören för Evenemangsstiftelsen påminner mig om när jag för flera år sedan konstaterade för konkurrensmyndighetens forskare: ”er undersökning, som har

fortsatt redan många år, påminner om Stalins anvisning: det finns inga oskyldiga människor, det finns bara dåligt undersökta ämnen, och när ni undersöker tillräckligt mycket hittar ni nog något något”.

Människor, som är frustrerade över myndigheternas verksamhet, säger ibland sådant som det inte nödvändigtvis lönar sig att ”släppa ut ur munnen”. En stor fara, också i Finland, är att enskilda representanter för myndigheten blir sårade över ovannämnda kommentarer. Kanske några som inte vet något om ämnet tycker sig ha en bra orsak till att bli sårade. Efter sådana kommentarer är representanter för myndigheten ofta ännu mer entusiastiska

och småaktiga eftersom få representanter för myndigheten har så stark självkänsla att de kan ignorera frustrerade människors kommentarer med axelryckning. Var och en förstår att ärenden framskrider bäst när människor bemöter varandra med vänlighet. Å andra sidan bör man ändå alltid komma ihåg att det första steget till korruption är att förutsättningen för positiva myndighetsavgöranden är att man fjäskar eller bugar och bockar för myndigheten.

Myndigheternas otydliga verksamhetssätt och godtyckliga beslut under coronatiden har i alla fall tagit trovärdighet från myndigheternas neutrala verksamhet. De största skadelidande parterna har varit både företag inom restaurangbranschen och aktörer inom evenemangsbranschen. Det har varit positivt att följa hur till exempel statsrättsexperten Pauli Rautiainen offentligt och regelbundet har lyft fram missförhållanden gällande myndigheternas verksamhet. I stället är det konstigt att till exempel justitiekanslern inte har hittat något att kritisera i myndigheternas verksamhet. Justitiekanslern ser ut att ha agerat mer som assistent och rådgivare för myndigheternas beslut än som övervakare av myndigheternas verksamhet under hela coronakrisen. Ibland funderar jag om lagarna följs i myndigheternas verksamhet endast när det passar för myndigheten själv? Det ser ut att finnas ett korn av sanning i det gamla ordspråket ”politik avgör det som är viktigt, juridik passar för det mindre viktiga”. Man har velat ”putsa bordet” även med Finlands grundlag eftersom den har varit ”ett hinder för nödvändiga åtgärder”, såsom det stod i nyheterna förra våren. Alltså lagen, som har fastställts för att trygga medborgare mot myndigheternas godtycke, var ett hinder för myndigheternas nödvändiga beslut. Vi måste bara hoppas att myndigheterna i framtiden ska respektera Finlands lagar i sin verksamhet, med början i grundlagen. Finland ska vara en rättsstat som följer lagarna och inte bara låtsas att vara en.

Mika Väyrynen

*De kostnader som Bageriförbundet ska betala var lyckligtvis inte så stora, men å andra sidan ersätter evenemangsgarantin inte inställda evenemang eftersom begränsningarna trädde i kraft först efter Bagardagarna.